



Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Departament Ciepłownictwa

DC-WKiC.053.7.2023.EZ
2580797.10237771.8250364
Warszawa, 15-06-2023

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na Państwa petycję w sprawie zmiany przepisów dotyczących daty bazowej dla podwyżek cen ogrzewania, dostosowania taryf energetycznych do aktualnych cen paliw oraz wprowadzenia rekompensat lub innych działań osłonowych ograniczających wzrost kosztów energii cieplnej, uprzejmie informuję, że nie została ona uwzględniona.

Przyjęta w ustawie z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967 z późn. zm.), data 30 września 2022 r., jako termin odniesienia pod względem nieprzekroczenia wzrostu ceny dostawy ciepła o więcej niż 40%, jest ostatnim dniem miesiąca poprzedzającego wejście w życie stosowanych regulacji osłonowych. Przyjęcie precyzyjnej daty było konieczne, aby nowy mechanizm znalazł zastosowanie dla wszystkich odbiorców ciepła i był powiązany z umownym rozpoczęciem okresu grzewczego. Przyjęcie postulowanej w Państwa petycji daty 1 stycznia 2022 r. nie znajduje uzasadnienia, gdyż wsparcie dotyczy sezonu grzewczego 2022/23 i jest kontynuowane do końca 2023 r.

Realizowanie zasady państwa prawnego zakłada wdrażanie idei sprawiedliwości, która polega na dążeniu do zachowania równowagi w stosunkach społecznych i powstrzymywanie się od kreowania nieusprawiedliwionych, nieopartych obiektywnymi wymogami i kryteriami przywilejów dla wybranych grup obywateli. Poszanowanie tej zasady polega przede wszystkim na słusznym i sprawiedliwym wyważeniu interesu ogółu (dobra wspólnego) i interesów jednostki. W trakcie analizy różnych modeli wsparcia dla uprawnionych odbiorców, przyjęto rozwiązania, które mają na celu ograniczyć negatywne skutki społeczne, w tym oddalić ryzyko znaczącego wzrostu ubóstwa energetycznego. Priorytetem stało się zapewnienie podstawowej potrzeby, jaką jest ogrzanie gospodarstw domowych i obiektów, w których swą działalność prowadzą podmioty wrażliwe, poprzez przyznanie wsparcia finansowego umożliwiającego zastosowanie przez przedsiębiorstwa energetyczne obniżonych do ustalonego poziomu cen i stawek opłat za dostarczone ciepło.

Należy przy tym zwrócić uwagę, że odbiorcy ciepła systemowego, w przypadku przedsiębiorstw koncesjonowanych są chronieni poprzez stosowanie cen i stawek regulowanych w ramach procesu zatwierdzania taryf przez Prezesa Urzędu Regulacji. Jednocześnie, zgodnie z mechanizmami rynkowymi, poszczególne podmioty mogą sprzedawać gaz lub inne paliwo przedsiębiorstwom ciepłowniczym, stosując różne stawki i wynika to z bezpośrednich relacji gospodarczych i ma bezpośrednie przełożenie na ceny ciepła dla odbiorców.

W zakresie postulatu, aby dostosować taryfy energetyczne do cen uwzględniających aktualne ceny paliw na rynkach hurtowych informuję, że rynek ciepła w Polsce jest silnie zróżnicowany, a przedsiębiorstwa różnią się znacząco m. in. pod względem wielkości, infrastruktury wytwórczej, sieciowej i ich stanu czy charakterystyki odbiorców. Sytuacja zmian cenowych na rynku ciepła jest w ostatnim czasie bezprecedensowa a niestabilność i nieprzewidywalność w tym zakresie najwyższa od wielu lat. Należy przypomnieć, że Prezes URE, aby realizować swoje zadania regulacyjne uwzględnia w planowanych przychodach, stanowiących podstawę kalkulacji cen i stawek opłat w taryfach dla ciepła, wyłącznie koszty uzasadnione - koszty niezbędne do wykonania zobowiązań powstałych w związku z prowadzoną przez przedsiębiorstwo energetyczne działalnością w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania i dystrybucji, obrotu paliwami lub energią oraz przyjmowane przez przedsiębiorstwo energetyczne do kalkulacji cen i stawek opłat ustalanych w taryfie w sposób ekonomicznie uzasadniony, z zachowaniem należytej staranności zmierzającej do ochrony interesów odbiorców, przy czym koszty uzasadnione nie są kosztami uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów podatkowych.

Od przedsiębiorstw zależy, czy i kiedy złożą wnioski o zmianę taryf, a także przedstawiony w tych wnioskach poziom kosztów przyjmowanych do kalkulacji taryf, w szczególności cen paliw. Należy zwrócić uwagę, że Prezes URE zatwierdza taryfy dla ciepła w drodze indywidualnych decyzji, a przy ich podejmowaniu bierze również pod uwagę sytuację finansową przedsiębiorstwa, wpływ ostatnio zatwierdzonej taryfy na tę sytuację, realizowane przez przedsiębiorstwo zadania inwestycyjne, remontowe, a także zewnętrzne warunki prowadzenia działalności w zakresie dostarczania ciepła do odbiorców, w tym dynamiczne zmiany na rynku paliw i uprawnień do emisji dwutlenku węgla, jakie nastąpiły po agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.

Postępowanie taryfowe zmierza więc do tego, aby przychody z działalności koncesjonowanej pokrywały wyłącznie uzasadnione koszty wytwarzania, przesyłania i dystrybucji ciepła oraz uzasadniony zwrot z kapitału zaangażowanego w tę działalność, a efekt postępowania taryfowego jednocześnie chronił odbiorców ciepła przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat, co zarazem zastępuje mechanizmy rynkowe w warunkach konkurencji.

Ponadto należy zauważyć, że w celu ochrony odbiorców przed negatywnymi skutkami kryzysu energetycznego Rząd RP podejmuje wszelkie możliwe i zgodne z prawem wspólnotowym działania osłonowe. Uwzględniając dbałość o efektywną dystrybucję stosowanych środków pomocy, podejmowane są starania, aby rozwiązania te uwzględniały specyfikę różnych odbiorców, wykorzystujących różne rodzaje paliw i nośników energii do ogrzewania mieszkań, budynków i lokali. Funkcjonujący do 1 października 2022 roku system wsparcia odbiorców ciepła systemowego w postaci rekompensat, a następnie mechanizmu maksymalnej ceny dostawy ciepła, o których mowa w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, został zastosowany w wielu miastach i potwierdzono jego efektywność.

Różnorodność systemów ciepłowniczych, stosowanych paliw i technologii wyklucza zastosowanie jednorodnej dopłaty bezpośredniej, waloryzowanej inflacją, gdyż w wielu przypadkach byłaby to pomoc nieadekwatna do rzeczywistych wzrostów cen i stawek opłat za dostarczane ciepło do ogrzewania.

Biorąc pod uwagę powyższe uzasadnienie stwierdza się, że obowiązujące przepisy prawa zabezpieczają interesy wszystkich uprawnionych odbiorców, którzy powinni podlegać szczególnej ochronie i nie jest na obecnym etapie wskazane, dokonywanie zmian w tym zakresie.

Do wiadomości:

Departament Kontroli i Audytu